

Indubtablement així aconseguiríem augmentar els nostres ingressos i, si no, potser fer la vida possible i col·locar forces companys, per al benestar dels quals estem moltíssim més obligats de cuidar i vetllar, que no pas per l'ermilla del client, que cal dir que no acostuma pas a agrair-nos gaire tot això que, sense merèixer, li estalviem.

A primer cop d'ull, allò de la plus-valua i el seu gravamen conseqüent podria semblar priorísticament un xic *bolxevista*, si no es raonés i ben bé se'n justificués el motiu.

Ho faré sentant unes a manera de conclusions comentades que es desprenen, algunes, de tot ço que a propòsit de "conductes" s'ha dit, i que són incontrovertibles.

1.ª La "conducta" és d'una finalitat únicament i exclusiva especulativa i, en tant ens representa per als rurals (que som quasi els únics que l'aprofitem) la quasi única font d'ingressos i sovint *massa migrada*, estem autoritzats a fer-la tant com més se pugui, de productiva, i vitalment privats, de tontament regalar-ne res, a qui, per les seves involuntàries necessitats, no s'ho mereixi.

2.ª Mentre no sigui amb un tant alçat, el d'aconductar al ric econòmicament és en perjudici del propi metge aconductor o bé d'algun altre company, ja que aquell, per unes poques pessetes, priva que ell mateix, o un altre, n'hi cobri de visites moltíssimes més. De manera, doncs, que en aconductar el ric, econòmicament, li fem un favor, al qual ni moralment té dret, ni ho agraeix.

3.ª Si el ric no estigués aconductat, ens estalviàriem forces impertinències de què, sense profit i per la seva part, són víctimes i precisament perquè més que tothom, té la pell prima i se sap massa bé de memòria aquell... per això pago tant socorregut per ell i enutjós i depriment per a nosaltres.

4.ª Per a nosaltres, només ens convindria que estigués aconductat el qui viu d'un jornal i els de relativament moderada posició econòmica, ja que són els únics que, demà de malalts, segons i com, encara que volguessin no podrien potser pagar-nos.

5.ª Aconductant en certa manera, hipotequem la nostra llibertat i sovint, quasi, la nostra dignitat professional i ambdues valen molt massa per a que ho féssim abarganadament i sense adinerar-les (!) el més que poguéssim.

6.ª Per totes aquestes mateixes consideracions, els farmacèutics van desenfarfegar-se i abolir les "conductes" llurs i no sé pas que per això hagin caigut en anatema d'immoralitat ni, tampoc, de

cap que se'n trobi escorregut i penedit. Reconec, però, que per a nosaltres no ens ha arribat l'hora per una semblant rehabilitació, per la qual caldria que propugnéssim.

Segurament que, si ens manegéssim segons l'esperit economista i interessat que traspuen aquestes ratlles, bé prou podríem permetre'ns el luxe, amb mires noblement altruistes i filantròpiques, de deixar-nos un marge d'acció benèvola que, junt amb les quotes dites de *llàstima*, ens farien pregona-ment respectables davant de tota consciència honrada, mentre l'esmercéssim, aquella benevolença, en profit d'aquelles famílies, que tothom sap bé prou que hi han, que fins tinguent a vegades interessos, per mancament del cap de casa, per exemple, o bé per diverses contrarietats, passen estones difícils. No són pobres, però sí i temporalment necessitades. Una família no pot a vegades ésser tinguda en la categoria o escaló que li pertoca, sinó que la seva desgraciada circumstància la fa mereixedora de pietós mirament.

Bonic seria allavors i d'alabar que nosaltres a això no hi féssim el desentès i transitòriament la hi dispenséssim favor, que per tal que fós ben bé de raó i veritat i mai pogués traduir-se'n apocament o covardia, seria menester aquilatar-ho ben bé i dispensar-ho amb ben justiciera rectitud i amb l'autorització de la Secció Comarcal, i també, per tal que no pogués mai fer-se'n pretext tapador d'inconfessables finalitats, hauria de regular-se la màxima quantitat total que cada metge, en relació amb la suma muntant total del seu aconductat pogués rebaixar, a pretext de les aitals quotes que anomenariem de favor, i estipulant, demés, ben concretament, el tant per cent de beneficiaris en relació al número total d'aconductats que tingués el metge, idènticament que hem dit de fer, per a les quotes de *llàstima*.

Dit això, no vull creure'm que ningú sigui prou agosarat per a titllar d'immorals aquestes... diguem-ne pretensions, però sospito que una bona porció de companys de poble, per a no dir la majoria, les trobaran quimèricament utòpiques i perillosament atrevides.

Als que així pensin m'atreviria a dir-los que d'aquest perill que els sembla endevinar en són culpables ells mateixos i tots els qui com ells porugament pensin.

Si no ho fem és perquè no volem. Es per la manca de companyonia i per un molt mal entés egoisme.

Estic fermament segur que, en tant ens portéssim amb un ben bon recte esperit justicier, essent